

3. Uwagi szczegółowe

3.1 Komitet pragnąłby ponadto, by w prawie wspólnotowym odpowiednio uznano i chroniono licencje takie, jak *GPL (general public licence)* albo licencja *Creative Commons*, w dziedzinie książek i kreacji artystycznej. Licencje tego typu dają dużą swobodę ich użytkownikom, na przykład licencja GPL dotyczy dużej liczby programów wykorzystywanych na serwerach informatycznych (routery internetowe, administracja, przedsiębiorstwa).

3.2 Te mniej restrykcyjne licencje użytkownika ułatwiają rozpowszechnienie i przejście na własność dzieł przez ich użyt-

kowników i adresatów; w pełni odpowiadają zatem celom szybkiej popularyzacji wiedzy i technologii, która powinna być cechą charakterystyczną strategii lizbońskiej.

3.3 Komitet nakłania zatem Komisję do ponownego podjęcia rozważań, które w przypadku kodyfikacji wydają się być skazane na jałowość, i do zaproponowania działań, które udostępniłyby dzieła większej liczbie odbiorców, poprzez uznanie licencji wolnego dostępu i osiągnięcie w społeczeństwie informacyjnym nowej równowagi pomiędzy posiadaczami praw i użytkownikami, tak aby zwiększyć konkurencyjność i innowacyjność wspólnej Europy.

Bruksela, 26 października 2006 r.

Przewodniczący

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Dimitris DIMITRIADIS

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych (wersja skodyfikowana)

COM(2006) 219 wersja ostateczna — 2006/0071 (COD)

(2006/C 324/03)

Dnia 6 czerwca 2006 r. Rada, działając na podstawie art. 95 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja ds. Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 20 września 2006 r. Sprawozdawcą był Daniel RETUREAU.

Mając na względzie odnowienie składu Komitetu, Zgromadzenie Plenarne postanowiło przeprowadzić głosowanie nad niniejszą opinią na sesji plenarnej w październiku i zgodnie z art. 20 regulaminu wewnętrznego wyznaczyło Daniela RETUREAU na sprawozdawcę generalnego.

Na 430. sesji plenarnej w dniu 26 października 2006 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 104 głosami za — 1 osoba wstrzymała się do głosu — przyjął następującą opinię:

1. Propozycje Komisji

1.1 Celem omawianego wniosku jest kodyfikacja aktów prawnych, która — pomimo kilku zmian formalnych — nie powoduje zmian w prawie obowiązującym w czasie kodyfikacji i nie zmienia jego treści.

1.2 W kontekście społeczeństwa obywatelskiego w Europie ogromną wagę mają uproszczenie i klarowność prawa wspólnotowego. Parlament Europejski, Rada i Komisja podkreśliły zatem konieczność kodyfikacji często zmienianych aktów prawnych i uzgodniły, w drodze porozumienia międzyinstytucjonalnego, możliwość stosowania przyspieszonej procedury. Żadne zmiany

co do treści nie mogą być wprowadzane do kodyfikowanych aktów.

2. Uwagi ogólne

2.1 Komitet zauważa, że propozycje Komisji dokładnie odpowiadają celom przyspieszonej procedury w zakresie kodyfikacji.

2.2 Niemniej jednak należy zadać sobie pytanie o stabilizację prawodawstwa regulującego kwestie praw autorskich i pokrewnych; potrzeba kodyfikacji staje się bowiem oczywista tylko wtedy, gdy prawo regulujące określoną dziedzinę przestaje być przedmiotem gruntownych przeobrażeń.

2.3 Czas ochrony praw autorskich, wynoszący 10 lat w początkach swego obowiązywania w XIX w., w dniu dzisiejszym rozciąga się na 70 lat po śmierci autora, nie wiadomo też, czy nowe naciski ze strony posiadaczy praw autorskich i praw pokrewnych nie wpłyną w przyszłości na wydłużenie tego okresu.

2.4 Obecna sytuacja cechuje się silną nierównowagą na korzyść spadkobierców autorów (około trzech pokoleń) i posiadaczy praw pokrewnych. Należałoby poddać rewizji czas ochrony praw autorskich, który wydłużył się nieadekwatnie do potrzeb społecznych i potrzeb samych twórców. Jeśli członek WTO, np. Stany Zjednoczone, wydłuży — co wydaje się prawdopodobne — pierwotny okres ochrony do 90 lat lub do stulecia (*poprawka Disneya*), to co stanie się w Europie? Czy mamy poddać rewizji umowy handlowe w zakresie „własności intelektualnej”?

2.5 Wielka liczba utworów, zarówno z zakresu literatury pięknej, filozofii, jak i innych, wydawana jest tylko raz — w języku oryginalnym — i nie zostanie ponownie wydana za życia autora ani nawet za życia jego spadkobierców. Nawet jeśli utwory te nie stały się w swoim czasie bestsellerami, mają niejednokrotnie swoją wartość i szybko stają się nieosiągalne dla potencjalnego czytelnika. Przedłużanie czasu ochrony w nieskończoność służy tylko stosunkowo wąskiej grupie twórców, tymczasem system ochrony skazuje przez swój czas trwania znacznie większą liczbę dzieł na niedostępność, bo czytelnicy i studenci nie będą mogli do nich dotrzeć, gdy wyczerpie się nakład pierwszego wydania.

2.6 Należy zatem zadać sobie pytanie o stabilizację prawodawstwa regulującego kwestie praw autorskich i pokrewnych. Potrzeba kodyfikacji staje się bowiem oczywista tylko wtedy, gdy prawo regulujące tę dziedzinę przestaje być przedmiotem gruntownych przeobrażeń.

2.7 W epoce informatycznej należałoby więc podjąć pogłębione rozważania dotyczące rozpowszechniania dzieł oraz praw ogółu społeczeństwa w zakresie dostępu do twórczości i kultury uniwersalnej. Kodyfikacja wydaje się zatem przedwczesna. Komitet zaś wolałby zwykłą konsolidację oraz przegląd warunków i okresu ochrony w zakresie praw autorskich i praw pokrewnych, tak aby były one zgodne ze strategią lizbońską.

3. Uwagi szczegółowe

3.1 Komitet pragnąłby ponadto, by w prawie wspólnotowym odpowiednio uznano i chroniono licencje takie, jak LGPL (*general public licence*, wersja „light” odnosząca się do dokumentacji technicznej) albo licencja *Creative Commons* w dziedzinie książek i kreacji artystycznej. Licencje tego typu dają dużą swobodę ich użytkownikom, na przykład licencja GPL dotyczy dużej liczby programów wykorzystywanych na serwerach informatycznych (routery internetowe, administracja, przedsiębiorstwa).

3.2 Te mniej restrykcyjne licencje użytkownika ułatwiają rozpowszechnienie i przejęcie na własność dzieł przez ich użytkowników i adresatów; w pełni odpowiadają zatem celom szybkiej popularyzacji wiedzy i technologii, która powinna być cechą charakterystyczną strategii lizbońskiej.

3.3 Komitet nakłania zatem Komisję do ponownego podjęcia rozważań, które w przypadku kodyfikacji wydają się skazane na jałowość, i do zaproponowania działań, które udostępniłyby dzieła większej liczbie odbiorców, poprzez uznanie licencji wolnego dostępu i osiągnięcie w społeczeństwie informacyjnym nowej równowagi pomiędzy posiadaczami praw i użytkownikami, tak aby zwiększyć konkurencyjność i innowacyjność wspólnej Europy.

Bruksela, 26 października 2006 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS